

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات کلی، برنامه آموزشی و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد

رشته اخلاق کاربردی

گروه علوم حوزه ای - دانشگاهی

کمیته علوم انسانی و اجتماعی

مصوب هفتصد و نود و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۴

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته اخلاق کاربردی

گروه: علوم حوزه ای - دانشگاهی
رشته: اخلاق کاربردی
دوره: کارشناسی ارشد
کمپته تخصصی: علوم انسانی و اجتماعی
گرایش:
کد رشته:

شورای برنامه ریزی آموزش عالی در هفتصد و نود و ششمین جلسه مورخ ۹۰/۱۲/۴ خود برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته اخلاق کاربردی را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) مصوب نمود.

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته اخلاق کاربردی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می شوند.

ب: موسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و بر اساس قوانین تاسیس می شوند و بنابر این تابع مصوبات شورای گسترش آموزش عالی می باشند.

ج: موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۹۰/۱۲/۴ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد رشته اخلاق کاربردی در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می شود.

رای صادره هفتصد و نود و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی
مورخ ۹۰/۱۲/۴ درخصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته اخلاق کاربردی

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته اخلاق کاربردی
که از طرف گروه علوم حوزه ای - دانشگاهی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به
تصویب رسید.
۲) این برنامه از تاریخ تصویب به مدت پنج سال قابل اجرا است و پس از آن
نیازمند بازنگری است.

رای صادره هفتصد و نود و ششمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزش عالی مورخ ۹۰/۱۲/۴ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته اخلاق کاربردی صحیح است و به مورد اجرا
گذاشته شود.

حسین نادری منش
نایب رئیس شورا

سعید قدیمی
دبیر شورای برنامه ریزی آموزش عالی

(ب)

فصل اول:

مشخصات کلی

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد رشته اخلاق کاربردی

تعریف:

دوره‌ی کارشناسی ارشد اخلاق کاربردی دوره‌ی تخصصی در مقطع تحصیلات تکمیلی است که طی آن دانش پژوهان به طور عمیق دروس این رشته را فرا می‌گیرند و از آمادگی‌های لازم فکری- مهارتی برای حل مسئله‌ها و چالش‌های اخلاقی در زمینه‌های خاص برخوردار می‌گردند و در پایان دوره به اخذ مدرک کارشناسی ارشد نائل می‌شوند.

اهداف کلی دوره :

- زمینه سازی برای آموزش طراز برجسته ای از اندیشمندان متخصص در علم اخلاق کاربردی.
- تبیین نظام اخلاق کاربردی به مثابه مدالی کارآمد، معقول، متوازن، شورانگیز و حرکت آفرین از پاک زیستی (حیات طیبه) برای پاسخ‌گویی به چالش‌های اخلاقی انسان معاصر در عرصه‌های حیات فردی، خانوادگی، شهروندی، شغلی و...;
- ایجاد بستر مناسب برای گسترش مطالعات و تحقیقات در علم اخلاق کاربردی از رهگذر ایجاد حساسیت و آمادگی ذهنی و انگیزه بخشی میان اصناف و حرف و مشاغل و سیاستگذاران فرهنگی و پژوهشگران، برای پیگیری آموزه‌های نورانی قرآن و اهل بیت (علیهم السلام)؛
- دستیابی به زبان مفاهمه قوی و پرنفوذ برای تبادل فکری و تعاملات فرهنگی بین الادیان از راه تأکید بر راه‌حل‌های مشترک برای مسائل و معماهای اخلاقی عصر حاضر و زندگی مدرن؛
- ایجاد بستری مناسب و گسترده برای دفاع معقول از مبانی هم زیستی جهانی اسلام بر پایه نظام اخلاق و معنویت اسلامی از راه گفتگو و ارتباط با مراکز دانشگاهی سایر کشورها؛
- فراهم نمودن زمینه‌های معرفتی لازم برای تهذیب و تزکیه نفس در یک گستره فراگیر.

سیاست‌های آموزشی :

- تحفظ بر سنت‌ها و روش‌های حسنه‌ی حوزه‌های علمیه، تفویض نقاط قوت آن در کنار بهره‌گیری از روش‌ها و تجربیات خوب مراکز آموزشی دانشگاهی برای تربیت دانش‌پژوهان و مبلغان اسلامی آشنا به مسائل روز؛

- محوریت اخلاق به عنوان رویکرد رفتاری دوره؛
- محوریت پژوهش به عنوان رویکرد روشی دوره؛

پذیرش :

- دانش‌پژوهان این دوره از بین دارندگان مدرک سطح دو حوزه علمیه و فارغ التحصیلان کارشناسی اخلاق و رشته‌های هم سو انتخاب می‌شوند؛
- تبصره: در صورتی که فراگیران رشته‌های دیگر بخواهند در این دوره شرکت کنند علاوه بر موفقیت در آزمون باید پیش‌نیازهای لازم را بگذرانند.

طول دوره و شکل آن :

- تعداد کل واحدهای کارشناسی ارشد اخلاق کاربردی ۴۷ واحد است که در ۲/۵ سال (۵ نیم سال تحصیلی) ارائه می‌شود؛
- هر واحد درسی نظری ۱۶ ساعت و هر واحد درسی عملی ۳۲ ساعت می‌باشد؛
- دانش‌پژوهان در پایان دوره، پایان‌نامه‌ای به ارزش ۶ واحد ارائه خواهند داد؛

محورهای دروس :

۱۵	دروس پیش نیاز
۲۴	دروس تخصصی
۶	پایان نامه
۲	دروس اختیاری
۴۷	جمع کل

اهمیت و ضرورت :

با پیشرفت فزاینده علم و فن آوری و پیچیدگی مضاعف یافتن عرصه‌های حیات و ارتباطات انسانی، تخصصی شدن رشته‌های علمی گریزناپذیر است و همه رشته‌ها برای ارائه پاسخ‌های راهگشا تر و دقیق تر رو به تخصصی شدن گذاردند.

در حوزه مطالعات اخلاقی وجود واقعیت‌های ذیل، اقدام مجموعه مراکز آموزش عالی کشور در حوزه و دانشگاه به تأسیس رشته اخلاق کاربردی در سطح تحصیلات تکمیلی را ضروری می‌سازد:

- گستردگی قابل توجه اخلاق و حضور ارزش‌های اخلاقی در همه عرصه‌های زندگی بشری توأم با تنوع فراوان پدیده‌های اخلاقی و مسائل اخلاقی در حیات خانوادگی، شغلی، سیاسی، فرهنگی، اقتصادی و...

توجه به مسائل اخلاقی بسیار متنوع در حرف و مشاغل برای نمونه می‌تواند گوشه‌ای از این گوناگونی و رنگارنگی مسائل اخلاقی را فرادید ما بنهد؛ مسائل اخلاقی در اخلاق پزشکی، مسائل اخلاقی در قضاوت (اخلاق قضا و اخلاق وکالت)، مسائل اخلاقی در پرستاری (اخلاق پرستاری)، مسائل اخلاقی در خبرنگاری (اخلاق خبرنگاری)، مسائل اخلاقی در بازرگانی (اخلاق تجارت)، مسائل اخلاقی در مدیریت آموزشی (اخلاق آموزش و پرورش)، مسائل اخلاقی در مشاغل امنیتی (اخلاق اطلاعات)، مسائل اخلاقی در تحقیقات علمی (اخلاق پژوهش)، مسائل اخلاقی در بازیگری، مربی‌گری، داوری و هواداری ورزشی (اخلاق ورزش) و...

- نکته مهم دیگر توجه به اختصاصات و ویژگی‌های هر یک از حوزه‌های خاص اخلاقی و مسائل آن است که تمرکز و تمحّض بالا در بررسی ابعاد مختلف مسائل اخلاقی آن حوزه خاص را ایجاب می‌کند که لازمه آن

رویکرد تخصصی به مطالعات اخلاقی است، عواملی که به اختصاصی شدن و تمایز یافتن مسائل اخلاقی دامن می‌زنند، عبارتند از: پس‌زمینه‌های متفاوت، اقتضائات ارتباط انسانی با مخاطبان و مرتب‌ترین خاص، حساسیت‌ها، انتظارات، پیش‌فرض‌ها و عامل بسیار مهم «اولویت‌ها» یا ضرایب متفاوت ارزش‌ها و احکام اخلاقی در حوزه‌های متفاوت برای افراد.

اکنون روشن است که جامعه اسلامی ایران معاصر که با پیامی جدید برای جهاتیان، طرحی نو برای انسان-ساز، نهادسازی، جامعه‌سازی و تمدن‌سازی در دست دارد، سخت نیازمند پرورش نیروهای علمی متخصص برای شاخه‌های پر تعداد اخلاق کاربردی و اخلاق حرفه‌ای است که این مهم با طراحی و اجرای مناسب رشته اخلاق کاربردی در سطح ارشد و گرایش‌های آن در سطح دکترا و پرورش افراد متخصص امکان‌پذیر می‌گردد.

نقش و توانایی:

دانش پژوه این رشته، از رهگذر آشنایی با اخلاق کاربردی مطابق نظام اخلاق اسلامی و نیز فراگیری مبانی و علوم مرتبط با اخلاق، از یک سو مجال ورود تخصصی به این عرصه برایش فراهم می‌گردد، و از سوی دیگر به شناختی مستدل و عمیق به کلیات اخلاق کاربردی دست می‌یابد.

توانایی تدریس اخلاق کاربردی، توان نسبی دفاع از آموزه‌های اخلاق عملی اسلام و آشنایی با رویکردهای جدید اخلاق کاربردی از دیگر توانایی‌هایی است که دانش پژوه این رشته به آن دست می‌یابد.

فصل دوم:

جدول عناوین

دروس پیش نیاز

توضیحات	پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
		عملی	نظری	جمع			
	-	-	۳۲	۳۲	۲	انسان‌شناسی	۰۱۱
	-	-	۳۲	۳۲	۲	کلیات فلسفه اخلاق	۰۱۲
		-	۴۸	۴۸	۳	روانشناسی (با تأکید بر روان شناسی شخصیت و اخلاق)	۰۱۳
	-		۳۲	۳۲	۲	جامعه‌شناسی (با تأکید بر جامعه‌شناسی اخلاق)	۰۱۴
به میزان یک واحد نظری و یک واحد عملی ارائه شود.	-	۳۲	۱۶	۴۸	۲	روش تحقیق	۰۱۵
		۳۲	۱۶	۴۸	۲	زبان انگلیسی عمومی	۰۱۶
	۰۱۲	-	۳۲	۳۲	۲	کلیات اخلاق کاربردی	۰۱۷
		۶۴	۲۰۸	۲۷۲	۱۵	جمع کل	

تذکره:

گروه علمی می‌تواند در صورت تشخیص نیاز، واحدهایی را افزون بر موارد پیش‌نیاز، طراحی و ارائه کند که گذراندن آن‌ها برای دانشجویان الزامی تلقی می‌شود.

دروس تخصصی

توضیحات	پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
		عملی	نظری	جمع			
	-	-	۳۲	۳۲	۲	رویکردهای اخلاق اسلامی	۰۱۸
	۰۱۸	-	۳۲	۳۲	۲	متون تخصصی اخلاق اسلامی	۰۱۹
	۰۱۲	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه اخلاق در غرب (با تأکید بر اخلاق هنجاری)	۰۲۰
	-	-	۳۲	۳۲	۲	مبانی اخلاق در قرآن	۰۲۱
	-	-	۳۲	۳۲	۲	اخلاق در حدیث و سیره	۰۲۲
	۰۲۰	-	۳۲	۳۲	۲	فلسفه اخلاق در اسلام	۰۲۳
	۰۲۰	-	۳۲	۳۲	۲	تصمیم‌گیری اخلاقی (با تأکید بر تعارض اخلاقی)	۰۲۴
	۰۲۰ و ۰۱۷	-	۳۲	۳۲	۲	اخلاق کاربردی ۱ (اخلاق در حوزه مسائل بهداشت و سلامت انسان و محیط)	۰۲۵
	۰۲۰ و ۰۱۷	-	۳۲	۳۲	۲	اخلاق کاربردی ۲ (اخلاق در حوزه مسائل فرهنگی)	۰۲۶
	۰۲۰ و ۰۱۷	-	۳۲	۳۲	۲	اخلاق کاربردی ۳ (اخلاق در حوزه مسائل اقتصادی)	۰۲۷
	۰۱۶	-	۶۴	۶۴	۴	زبان انگلیسی تخصصی	۰۲۸
		۱۹۲	-	۱۹۲	۶	پایان‌نامه	۰۲۹
		۱۹۲	۳۸۴	۵۷۶	۳۰	جمع کل	

دروس اختیاری

توضیحات	پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
		عملی	نظری	جمع			
	۰۲۰ و ۰۱۷		۳۲	۳۲	۲	اخلاق کاربردی ۴ (اخلاق در حوزه مسائل سیاسی)	۰۲۹
	-	-	۳۲	۳۲	۲	فقه اخلاق	۰۳۰
	-	-	۳۲	۳۲	۲	آشنایی با عرفان اسلامی	۰۳۱
		-	۹۶	۹۶	۶	جمع کل	

تذکره:

دانشجویان ملزم هستند از میان دروس اختیاری، یک درس را انتخاب نموده و سپری کنند.

فصل سوم :

سرفصل دروس

دروس پیش نیاز

انسان شناسی

کد: ۰۱۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مبانی و آموزه‌های انسان‌شناختی اسلامی و دلالت‌های اخلاقی و تربیتی آن.

سرفصل دروس:

- کلیات (اهمیت، انواع و روش‌های انسان‌شناسی؛ و حیایی، فلسفی، عرفانی، تجربی)
- ماهیت مشترک انسان‌ها، ابعاد و ساحت‌های وجودی آن
- رویکردهای مختلف به تعریف انسان
- تجرد و جاودانگی نفس
- فطرت و مسایل آن
- قوا و توانش‌های شناختی انسان با تأکید بر عقل
- انگیزه‌های انسان
- اراده و اختیار
- کمال انسان
- کمال انسان و رابطه آن با فعل اختیاری با توجه به مراتب و شئون نفس
- انحراف و سقوط انسان
- ملکه و حال
- نفس، مراتب و صفات آن از دیدگاه قرآن

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- حیات حقیقی انسان در قرآن؛ عبدالله جوادی آملی
- معارف قرآن (بخش انسان‌شناسی)؛ محمد تقی مصباح یزدی
- انسان‌شناسی؛ محمود رجبی
- انسان‌شناسی؛ احمد واعظی
- درسی‌نامه انسان‌شناسی؛ اکبر حسینی قلعه بهمن

فرعی:

- انسان‌شناسی فلسفی؛ هانس دیرکس، ترجمه محمد رضا بهستی
- انسان در قرآن؛ مرتضی مطهری

- انسان در قرآن؛ عبد الله جوادی آملی
- مبانی انسان‌شناسی در قرآن؛ عبدالله نصری
- تفسیر انسان به انسان؛ عبد الله جوادی آملی
- انسان‌شناسی؛ رضا برنجکار و علی نقی خداپاوری
- دروسی معرفه‌النفس؛ حسن حسن زاده آملی
- انسان‌شناسی در اندیشه امام خمینی؛ شایسته شریعتمداری و مرضیه اخلاقی
- انسان‌شناسی از نظر قرآن و سنت؛ محمدی ری شهری
- انسان در دو فصل؛ علی صفایی حائری

راه کارهای اجرایی درس:

- توجه به اصول و مسائل اصلی درس و تأکید بر تحقیقات کلاسی

کلیات فلسفه اخلاق

کد: ۰۱۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت اجمالی مهم‌ترین نظریات مطرح در فلسفه اخلاق در دو بخش نظریات هنجاری و فرا اخلاق.
سرفصل دروس:

- کلیات (تعریف، موضوع، تاریخچه، منابع و مسائل فلسفه اخلاق)

- واقع‌گرایی و ناواقع‌گرایی در فرا اخلاق

- نظریه‌های واقع‌گرا

- تعریف‌گرایی

- شهود گرایی

- نظریه‌های ناواقع‌گرا

- احساس‌گرایی

- توصیه‌گرایی

- قراردادگرایی

- نظریه‌های اخلاق هنجاری

- نتیجه‌گرایی

- خودگرایی اخلاقی

- سودگرایی

- دیگرگرایی اخلاقی

- وظیفه‌گرایی

- نظریه کانت

- نظریه امر الهی

- اخلاق فضیلت

- مسئولیت اخلاقی

- نسبیت اخلاقی

- دین و اخلاق

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- فلسفه اخلاق؛ ویلیام کی فرانکنا، ترجمه هادی صادقی
- مبانی فلسفه اخلاق؛ ریچارد هولمز، ترجمه مسعود عنیا
- درسنامه درآمدی بر فلسفه اخلاق؛ محسن جوادی
- فلسفه اخلاق؛ محمد فتحعلی خانی

فرعی:

- بصیرت اخلاقی؛ مک ناوتن، ترجمه محمود فتحعلی
- بررسی و نقد مکاتب اخلاقی؛ محمد تقی مصباح یزدی
- کاوشهای عقل عملی؛ مهدی حائری یزدی
- بنیاد مابعدالطبیعه اخلاق (گفتاری در حکمت کردار)؛ ایمانوئل کانت، ترجمه حمید عنایت و علی قیصری
- فلسفه اخلاق؛ هری گنسلر، ترجمه حمیده بحرینی
- بنیاد اخلاق؛ مجتبی مصباح
- فلسفه اخلاق؛ مقالاتی در باب اخلاق هنجاری، اخلاق کاربردی و فرا اخلاق، دایره المعارف فلسفه اخلاق؛ لارسن. سی. بکر، ترجمه محمود فتحعلی
- فرا اخلاق؛ علی شیروانی

راه کارهای اجرایی درس:

- توجه به اصول و مسائل اصلی درس و تأکید بر تحقیقات کلاسی.

روان‌شناسی (با تأکید بر روان‌شناسی شخصیت و اخلاق)

کد: ۰۱۳

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مکاتب، مسائل و مبانی روان‌شناسی جدید با تأکید بر روان‌شناسی اخلاق و شخصیت و نظریات مربوط به آنها و کسب مهارت‌های اولیه ارزیابی تبیین‌های روش‌شناختی از افعال اختیاری و برخی پدیدارهای اخلاقی

سرفصل دروس:

- کلیات (تعریف روان‌شناسی، فواید علم روان‌شناسی، تاریخچه)
 - معرفی روان‌شناسی: رویکردها و مکاتب روان‌شناسی، روش تحقیق در روان‌شناسی، شاخه‌های روان‌شناسی
 - روان‌شناسی رشد: (تعریف رشد روانی، اصول رشد، عوامل رشد)
 - دوره‌های رشد: پیش‌زادی، نوزادی، کودکی، نوجوانی، جوانی، میانسالی، سالمندی
 - ابعاد رشد: رشد جسمانی، رشد عاطفی، رشد شناختی، رشد اجتماعی، رشد اخلاقی و رشد دینی
 - یادگیری: تعریف، انواع سه‌گانه یادگیری، نظریه‌های یادگیری (شرطی‌سازی کلاسیک، شرطی‌سازی کنش‌گر، یادگیری مشاهده‌ای و شناختی)
 - روان‌شناسی اجتماعی: خیرپردازی اجتماعی، نگرش، نفوذ اجتماعی، گروه‌های مرجع و همانندسازی
 - بهداشت روانی: پیش‌گیری، ارتقای اصول کلی بهداشت روانی، حوزه‌های بهداشت روانی
- روان‌شناسی شخصیت**
- تعریف شخصیت و جایگاه روان‌شناسی شخصیت
 - عوامل تکوین شخصیت: وراثت، محیط و یادگیری
 - رشد شخصیت: ثبات و تغییر شخصیت، فرایندهای اصلی رشد شخصیت، ویژگی‌های مهم رشد شخصیت در دوره‌های مختلف
 - نظریه‌های شخصیت: ویژگی‌های نظریه مطلوب، طبقه‌بندی نظریه‌های شخصیت، نظریه روان‌تحلیل‌گری، نظریه‌های صفات، نظریه‌های شناختی، نظریه‌های رفتارگرا و نظریه‌های انسان‌گرا

- روان‌شناسی اخلاق

- مبانی روان‌شناختی اخلاق: خودگرایی و لذت‌گرایی روان‌شناختی، اختیار و اراده اخلاقی، وجدان اخلاقی، احساسات اخلاقی
- روان‌شناسی و مفاهیم اخلاقی: روان‌شناسی اجتماعی، روان‌شناسی شخصیت، آسیب‌شناسی روانی
- روان‌شناسی و تحول اخلاقی: نظریه‌های رشد اخلاقی
- مشاوره و راهنمایی

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- زمینه روان‌شناسی، (ج ۱ و ۲): هیلگارد، اتکینسون و همکاران، ترجمه محمد تقی براهنی و همکاران
- نظریه‌های شخصیت؛ دوآن شولتز و سیدنی آلن شولتز، ترجمه یحیی سید محمدی
- روان‌شناسی عمومی؛ (از نظریه تا کاربرد) ج (۱ و ۲)، کارل هافمن، مارک ورنوی، جودیت ورنوی، ترجمه هادی بحیرایی و دیگران.
- هندبوک رشد اخلاقی؛ ترجمه جهانگیرزاده و دیگران.
- روان‌شناسی اخلاق؛ پروین کدیور
- روان‌شناسی و اخلاق؛ هدفیلد، ترجمه علی پریور.
- روان‌شناسی عمومی؛ مسعود آذربایجانی و محمد رضا سالاری فر
- روان‌شناسی رشد با نگرش به منابع اسلامی، ج (۱ و ۲)؛ ناصر بی‌ریا و همکاران
- روان‌شناسی اجتماعی با نگرش به منابع اسلامی، مسعود آذربایجانی و همکاران
- روان‌شناسی کمال؛ دوآن شولتز، ترجمه گیتی خوشدل
- روان‌شناسی شخصیت؛ نظریه‌ها و فرایندها؛ آلن ا. راس، ترجمه سیاوش جمال‌فر
- نظریه‌های شخصیت؛ چارلز اس. کارور و مایکل اف. شی‌یر، ترجمه احمد رضوانی

فرعی:

- درسنامه روان‌شناسی عمومی؛ مسعود آذربایجانی
- نظریه‌های روان‌شناسی شخصیت؛ رویکرد مقایسه‌ای؛ جعفر دارابی
- جستارهایی در روان‌شناسی اخلاق؛ به کوشش منصور نصیری
- قضاوت‌های اخلاقی کودکان؛ ژان پیازه، ترجمه محمدعلی امیری
- روان‌شناسی شخصیت؛ نظریه و تحقیق (۲ جلد)؛ لارنس پروین، ترجمه پروین کدیور

راه‌کارهای اجرایی درس:

- توجه به مسائل اصلی درس و تأکید بر تحقیقات کلاسی.
- تأکید بر استفاده از نمونه‌های عینی تأثیر روان‌شناسی بر آموزه‌ها و تربیت اخلاقی.

جامعه‌شناسی (با تأکید بر

جامعه‌شناسی اخلاق)

کد: ۰۱۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت پدیده‌ها و نهادهای اجتماعی، ساختار جامعه و تأثیرات آن‌ها بر اخلاق و فرآیند جامعه‌پذیری ارزش‌های اخلاقی، کسب مهارت‌های اولیه تجزیه و تحلیل جامعه‌شناختی ارزش‌ها و آسیب‌های اخلاقی
سرفصل دروس:

- کلیات (تعریف، ضرورت و اهمیت، موضوع و گستره، هدف، تاریخچه جامعه‌شناسی و جامعه‌شناسی اخلاق)

- تعامل اجتماعی

- فرهنگ (ویژگی‌ها، مؤلفه‌ها، خاستگاه، کارکرد، عوامل مؤثر در تثبیت و تغییر آن)

- تأثیرات متقابل اخلاق و فرهنگ

- اجتماعی شدن و عوامل آن

- فرآیند جامعه‌پذیری ارزش‌های اخلاقی

- پایگاه و نقش اجتماعی

- نهادهای اجتماعی و کارکردهای اخلاقی آن‌ها

- نظارت و کنترل اجتماعی

- گروه‌های اجتماعی، قشربندی اجتماعی و روابط اخلاقی افراد، گروه‌ها و طبقات اجتماعی

منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

- Hitlin, s (۲۰۱۰) handbook of the sociology of morality

- Emile Durkheim , Moral Education , ۱۹۲۵

- مبانی جامعه‌شناسی؛ بروس کوئن، ترجمه توسلی و فاضلی

- تفکر نظری در جامعه‌شناسی؛ ویلیام اسکیدمور، ترجمه جمعی از نویسندگان

- جامعه‌شناسی؛ آنتونی گیدنز، ترجمه منوچهر صبوری

- انسان اخلاقی و جامعه غیراخلاقی؛ رایت هولند نیبوره، ترجمه رستم فلاح

- شرایط اخلاقی رشد اقتصادی؛ دانیل روزیدس و... ترجمه احمد تدین و شهین احمدی

منابع فرعی:

- مفاهیم و کاربردهای جامعه‌شناسی؛ جاناتان. اچ. ترنر، ترجمه محمد فولادی و محمد عزیز بختیاری
- توسعه اخلاق در جامعه ایرانی معاصر؛ مهدی علیزاده، دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی
- نظام جامع توسعه فرهنگ عمومی (اخلاق اجتماعی)؛ دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی
- اخلاق کاربردی (چالش‌ها و کاوش‌های نوین در اخلاق عملی)؛ جمعی از نویسندگان فصول ۶، ۷، ۸، ۹
- ارزش و بینش‌های ایرانیان (پروژه ملی اجراشده از سوی وزارت ارشاد)؛ انتشارات وزارت ارشاد
- شناسایی محتوا و ساختار ارزش‌های انسانی در جمعیت نوجوانان ایرانی؛ محمدتقی دل‌خמוש، دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی

راه‌کارهای اجرایی درس:

- توجه به اصول و مسائل اصلی درس و تأکید بر تحقیقات کلاسی.

روش تحقیق

کد: ۱۵-

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت و بکارگیری روش‌های تحلیل، پردازش، نگارش و گزارش اطلاعات در نوشتار علمی.

سرفصل دروس:

- کلیات (تعریف مفاهیم پایه، ضرورت پژوهش)

- انواع پژوهش

- اسنادی (کتابخانه‌ای)

- تجربی

- پیمایشی

- موردکاوی

- سطوح پژوهش

- توصیفی

- تحلیلی

- انتقادی

- ابداعی و نظریه‌پردازی

- پیش نیازهای عمومی پژوهش

- آشنایی با شیوه‌های بهره‌گیری از کتابخانه (سخت‌افزاری و نرم‌افزاری)

- آشنایی با معاجم لفظی و موضوعی

- مهارت‌های مقدماتی طراحی تحقیق

- شیوانویسی

- زبان‌نویسی

- اجزای طرح تحقیق

- گزینش مسئله و پرسش‌های تحقیق

- فرضیه تحقیق و روش آزمون آن

- هدف‌گذاری تحقیق

- انتخاب عنوان

- پیشینه تحقیق

- فصل‌بندی

- منابع و ویژگی‌های آن
- ابزارهای تحقیق و ویژگی‌های آن (روایی، پایایی، عینیت)
- شیوه نگارش پایان‌نامه، کتاب و مقاله علمی
- نحوه شماره‌گذاری بخش‌ها و فصول
- شیوه‌های نقل قولی
- پی‌نوشت‌ها
- ارجاعات
- تنظیم کتابنامه و فهرست مأخذ

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- روش‌شناسی مطالعات دینی؛ احد فرامرز قراملکی
- روش تحقیق با تأکید بر علوم اسلامی؛ جعفر نکونام
- مدرسه پژوهش و نگارش؛ مجید حیدری‌فر
- متن درسی روش تحقیق؛ دکتر شاملی

فرعی:

- پژوهش؛ امیر حسین آریان پور
- نگارش و ویرایش؛ احمد سمیعی
- روشهای تحقیق در علوم اجتماعی (۲ جلد)؛ دکتر باقر ساروخانی

راه‌کارهای اجرایی درس:

- تأکید بر تحقیقات کلاسی با حفظ اصول و روش تحقیق در حوزه علوم انسانی به ویژه در موضوعات اخلاقی.

زبان انگلیسی عمومی

کد : ۰۱۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: ۱ واحد نظری + ۱ واحد عملی

پیش نیاز: زبان های پیش نیاز

هدف:

- شناخت ساختارهای مهم دستوری برای خواندن و درک مفاهیم بهتر متون
- ارتقاء سطح واژگان عمومی و بهبود مهارت در خواندن و درک متون

سرفصل دروس:

A. Parts of speech

۱. **nouns** (۱. noun-making suffixes, ۲. How to identifying a noun, ۳. kinds of nouns, ۴. plural forms of noun, ۵. noun phrase, ۶. pre-modifiers of nouns, ۷. Agreements with verbs (nouns ending in s, nouns from adjective))

۱. **Pronoun** (۱. personal pronouns, ۲. possessive pronouns, ۳. relative pronouns, ۴. reflexive pronouns, ۵. possessive adjective, ۶. expletive there and Expletive it)

۲. **Verb** (۱. tenses review, ۲. verb-making suffixes and prefixes, ۳. kinds of verbs (Linking, transitive and intransitive), ۴. passive of verbs, ۵. phrasal verbs)

۴. **Auxiliaries** (۱. modal Auxiliaries, ۲. functions of moral verbs, ۳. past of modal Auxiliaries)

۵. **Adjectives** (۱. adjectives-making suffixes, ۲. the position of adjectives, ۳. the cases that adjectives comes after noun (adjective as a object complement, omission of relative clause and Be), ۴. comparison of adjective, ۵. ing, ED adjectives)

۶. **Articles** (۱. definite article, ۲. indefinite articles)

۷. **Adverbs** (۱. how to make (۱. -ly, ۲. in+ a/an+ adjective + manner/fashion/way ۳. preposition + some abstract noun, ...), ۲. forms of adverbs, ۳. types of adverbs (manner - time - place and direction - intensifying - conjunctive adverb - sentence adverb), ۴. positions of adverbs, ۵. per-modifier of adverbs)

۸. **Complex Structures** (۱. basic verb patterns, ۲. functions of nouns, ۳. post modifiers of nouns, ۴. functions of adjectives, ۵. post modifiers of adjectives, ۶. functions of adverbs, ۷. kinds of sentences (simple. compound and complex), ۸. adjective clauses, ۹. reduction of adjective

clauses, ۱۰. adverb clauses, ۱۱. reduction of noun clauses, ۱۲. noun clauses, ۱۳. reduction of noun clauses, ۱۴. infinitive phrase (forms, functions, ...), ۱۵. gerund phrase (forms, functions, ...), ۱۶. participial phrase (forms, how to make, ...), ۱۷. appositive phrase)

علاوه بر موضوعات دستوری فوق‌الذکر، لازم است برای ارتقاء سطح واژگان و به منظور کسب مهارت‌های لازم در خواندن و درک متون، متن‌های با سطح متن متوسط و بالاتر از سطح متوسط، انتخاب و به همراه تمرین‌های درک مفاهیم و تمرین‌های واژگان به دانشجویان ارائه شود. انتخاب متون مختلف با موضوعات مختلف برای بالابردن سطح واژگان دانش‌پژوهان مناسب خواهد بود.

منابع پیشنهادی:

- Modern English (vol. ۱, ۲); Marcella Frank
- English sentence structure; Robert Krohn
- Oxford Practice Grammar; John Eastwood
- How English Works; Michel Swan
- Cambridge English Grammar In Use intermediate upper intermediate
- A General English Course For University Students; Parviz Birjandi
- Reading through reading general English for university students; Minoo Varzegar ... (SAMT)
- Select reading (upper- intermediate); Linda Lee, Oxford
- Mosaic (a reading skills book) ۱, ۲, ۳; published: Random House
- Reading Through Interaction; Hossein Farhady and Akbar Mirhassani
- Reading Skillfully ۱, ۲, ۳; Akbar Mirhassani

راه‌کارهای اجرایی درس:

- توجه به مسائل اصلی درس و تأکید بر تحقیقات کلاسی.

کلیات اخلاق کاربردی

کد: ۰۱۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ۰۱۲ (کلیات فلسفه اخلاق)

هدف: شناخت ویژگی‌های علم‌شناختی و رویکردهای موجود در اخلاق کاربردی.

سرفصل دروس:

- تعریف و ماهیت اخلاق کاربردی
- ضرورت پژوهش‌های کاربردی در اخلاق و اهداف اخلاق کاربردی
- تاریخچه اخلاق کاربردی در اندیشه اخلاقی مسلمین و مکاتب اخلاقی غربی
- گستره و شاخه‌های اخلاق کاربردی
- وضعیت اخلاق کاربردی در دوران معاصر
- رابطه اخلاق کاربردی با فلسفه اخلاق و سایر علوم اخلاق
- رویکردهای پژوهش و روش‌های حل مسأله در اخلاق کاربردی
- چالش‌های پیش روی اخلاق کاربردی
- جایگاه روش‌های میدانی و پیمایشی در مباحث اخلاق کاربردی

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- اخلاق کاربردی (چالش‌ها و کاوش‌های نوین در اخلاق عملی): جمعی از نویسندگان
- اخلاق حرفه‌ای در تمدن ایران و اسلام: احد فرامرز قراملکی و دیگران
- جستارهایی در اخلاق کاربردی: جمعی از نویسندگان
- Applied Ethics: critical concept In Philosophy, Chadwick Ruth & Schroeder Doris London & New York, ۲۰۰۲
- A companion to Applied Ethics, R.G. frey and Christopher Heath Wellman, Blackwell publishing, ۲۰۰۳.
- Contemporary Debates in Applied Ethics, Andrew I. Cohen and Christopher Heath well man, Blackwell publishing, ۲۰۰۵.
- Practical Ethics, peter Singer, Cambridge University press, ۱۹۹۳.

فرعی:

- Encyclopedia of Applied Ethics, Chadwick Ruth, Academic Press, ۱۹۹۸
- Applied Ethics: A Multicultural Approach, Lorry May (and others), pearson Education canada, ۲۰۰۹.
- Ethics in practice An Anthology Hugh Lafollette, Blackwell, ۲۰۰۲.

- The moral problem, Michael Smith, Blackwell publishing, ۱۹۹۴.
- A practical companion to Ethics, Anthony Weston, Oxford university press, ۲۰۰۶
- The oxford Handbook of practical Ethics, Hungh Lafollette, oxford university prees, ۲۰۰۴.
- Applied Ethics: A Non-consequentialist Approach, David s. oderberge, Blackwell publishers, ۲۰۰۰

- هنر خوب ماندن؛ آموزش مهارت حل تعارض‌های اخلاقی برای دانش‌آموزان، رستم قلاح

- آیین زندگی (اخلاق کاربردی)؛ احمد حسین شریفی

راه‌کارهای اجرایی درس:

- توجه به مسائل اصلی درس و تأکید بر تحقیقات کلاسی.
- تأکید بر استفاده از نمونه‌های عینی در چاره‌سازی اخلاق کاربردی در تراجم وظایف اخلاقی.

دروس تخصصی

رویکردهای اخلاق اسلامی

کد: ۰۱۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: آشنایی با اخلاق اسلامی

هدف: شناخت رویکردهای اخلاقی در تاریخ اندیشه مسلمان با تأکید بر مبانی، ویژگی‌ها، تاریخچه و منابع.

سرفصل دروس:

- رویکرد عقلی (کلامی - فلسفی)

- مبانی، ویژگی‌ها، ادوار

- برجسته‌ترین نمایندگان

- مهم‌ترین منابع

- رویکرد عرفانی

- مبانی، ویژگی‌ها، ادوار

- برجسته‌ترین نمایندگان

- مهم‌ترین منابع

- رویکرد نقلی

- مبانی، ویژگی‌ها، ادوار

- برجسته‌ترین نمایندگان

- مهم‌ترین منابع

- رویکرد تلفیقی

- مبانی، ویژگی‌ها، ادوار

- برجسته‌ترین نمایندگان

- مهم‌ترین منابع

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- العقل الاخلاقی العربی؛ محمد عابد الجابری

- کتاب شناخت اخلاق اسلامی؛ جمعی از نویسندگان

- تاریخچه مکاتب و منابع اخلاق اسلامی؛ مهدی علیزاده

- نظریه اخلاقی زکریای رازی؛ احد فرامرز قراملکی

فرعی:

- الفکر الاخلاقی فی الاسلام؛ ماجد الفخری

- احیاء العلوم؛ ابو حامد غزالی
- اخلاق ایمانی؛ محمد نصر اصفهانی
- مدخل اخلاق از دائره‌المعارف بزرگ اسلامی
- مدخل‌های مربوط (مانند اخلاق فلسفی، اخلاق، مسکویه و...) از Encyclopedia Of Islam
- مدخل اخلاق از دائره‌المعارف قرآن کریم، ویراسته مک اولیف، لندن ۲۰۰۳
- Muslim Ethics, Aryn Sajoo, I.B. Tauris, ۲۰۰۴.
- Islamic Rationalism, George Hourani, Oxford, ۱۹۶۱.

راه‌کارهای اجرایی درس:

- تأکید و توجه به سیر اندیشه اخلاقی اندیشمندان مسلمان.

متون تخصصی اخلاق اسلامی

کد: ۰۱۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ۰۱۸ (رویکردهای اخلاق اسلامی)

هدف: شناخت میراث علمی مکاتب چهارگانه اخلاق اسلامی و تسلط بر متن خوانی و درک مطلب از متون اصلی این مکاتب.

سرفصل دروس:

- آشنایی با اهمّ متون مکتب اخلاق فلسفی

- فصول منتزعه فارابی

- تهذیب الاخلاق مسکویه

- اخلاق ناصری خواجه نصیر الدین طوسی

- آشنایی با اهمّ متون مکتب اخلاق عرفانی

- قوت القلوب ابوطالب مکی

- رساله سیر و سلوک علامه بحر العلوم

- الاشارات و التنبیها (نمط ۹ مقامات العارفین) ابن سینا

- آشنایی با اهمّ متون مکتب اخلاق نقلی

- اصول کافی

- بحار الانوار

- شجره المعارف و الاحوال

- آشنایی با اهمّ متون مکتب اخلاق تلفیقی

- احیاء العلوم ابو حامد غزالی

- الحقایق ملا محسن فیض کاشانی

- جامع السعادات ملا مهدی نراقی

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- کتب فوق الذکر از مکاتب فلسفی، عرفانی، نقلی و تلفیقی

فرعی:

کتاب شناخت اخلاق اسلامی؛ جمعی از نویسندگان

- العقل الاخلاقی العربی؛ محمد عابد الجابری

- الفكر الاخلاقی العربی؛ ماجد فخری

- متون تخصصی انگلیسی در اخلاق اسلامی: محمد علی شمالی
- Great traditions in Islamic ethics Dr. Sayyed Mohammad Reza Hejazi

راه‌کارهای اجرایی درس:

- از آنجا که هدف این درس تسلط بر متن‌خوانی و درک مطلب از متون اصیل اخلاقی است، روش دانش‌پژوه محوری در تدریس و تحقیقات کلاسی با معرفی متون برگزیده، مهم، متنوع و کوتاه مورد تأکید است.

فلسفه اخلاق در غرب (با تأکید بر

اخلاق هنجاری)

کد: ۰۲۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ۰۱۲ (کلیات فلسفه اخلاق)

هدف: شناخت نظریه‌های عمده در اخلاق هنجاری در تاریخ فلسفه اخلاق غرب، کسب مهارت‌های اولیه تحلیل هنجاری گزاره‌های اخلاقی و نقد و بررسی آرا در این زمینه
سرفصل دروس:

- کلیات (تعریف اخلاق هنجاری و نظریه اخلاقی، ضرورت و جایگاه مباحث اخلاق هنجاری در گستره مطالعات اخلاقی)

- پرسش بنیادی در اخلاق هنجاری و موضع‌گیری‌ها در برابر آن

- نظریه‌های پیامدگرا (۱) خودگروی - دیگرگروی

- نظریه‌های پیامدگرا (۲) سودگرایی و انواع آن

- نظریه‌های وظیفه‌گرا (۱) نظریه امر الهی

- نظریه‌های وظیفه‌گرا (۲) نظریه عقل عملی کانت

- نظریه‌های فضیلت‌گرا (۱) سعادت‌گرایی در اندیشه افلاطون و ارسطو

- نظریه‌های فضیلت‌گرا (۲) احیای فضیلت‌گرایی در قرن بیستم و قرائت‌های جدید

- نظریه‌های حق‌محور

- نظریه‌های عمل‌نگر در اخلاق هنجاری (اخلاق وضعیت)

- نظریه‌های عدالت‌محور

- نظریه‌های مراقبت‌محور

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- بررسی و نقد مکاتب اخلاقی؛ محمد تقی مصباح یزدی

- میانی فلسفه اخلاق؛ ریچارد هولمز؛ ترجمه مسعود علیا

- فلسفه اخلاق؛ ویلیام کی. فرانکنا، ترجمه هادی صادقی

- مسائل اخلاقی؛ مایکل پالمر، ترجمه علیرضا آل بویه

- بنیاد ما بعد الطبیعه اخلاق؛ ایمانوئل کانت، ترجمه حمید عنایت و علی قیصری

- Oxford studies in normative ethics, Mark Timmons, Oxford university press, ۲۰۱۱

فرعی:

- فلسفه اخلاق کانت؛ محمد محمد رضایی
- فلسفه اخلاق: مقالاتی در باب اخلاق هنجاری، اخلاق کاربردی و فرااخلاق، دایره المعارف فلسفه اخلاق؛ لارنس. سی. بکر، ترجمه محمود فتحعلی
- کاوشهای عقل عملی؛ مهدی حائری یزدی
- سیطره خیر؛ ایریس مرداک، ترجمه شیرین طالقانی
- فلسفه اخلاق؛ آر. اف. اتکینسون، ترجمه سهراب علوی
- فلسفه اخلاق؛ برنارد ویلیامز، ترجمه و تعلیقه زهرا جلالی
- فربه و نحیف؛ خاستگاه هنجارهای اخلاقی؛ مایکل والرز، ترجمه مرتضی بحرانی و دیگران
- James, Gustafson M.: 'Situation Ethics' in Lawrence C. Becker and Charlotte B. Becker (ed.) *Encyclopedia of Ethics* (2th ed.), vol. 2
- Normative ethics, Shelly Kagan, Westview press, 1998.

راه کارهای اجرایی درسی:

- توجه به مسائل اصلی درس و تأکید بر تحقیقات کلاسی.
- تأکید بر مقایسه موردی مسائل اصلی نظام اخلاق اسلامی با سایر نظامهای اخلاقی از طریق مشارکت کلاسی.

مبانی اخلاق در قرآن

کد: ۰۲۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت آیات الاخلاق و بررسی معیارهای فعل اخلاقی و فضایل و رذایل اخلاقی و نیز چهره‌های برجسته اخلاق و ضد اخلاق در قرآن.

سرفصل دروس:

- کلیات (مفهوم‌شناسی اخلاقی در قرآن، شبکه مفهومی اخلاق در قرآن و اصول اخلاقی در قرآن)
- مبانی انسان‌شناختی اخلاق قرآنی
- مبانی معرفت‌شناختی و هستی‌شناختی اخلاق قرآنی
- مبانی دین‌شناختی اخلاق قرآنی
- اخلاق هنجاری
- معیار ارزش اخلاقی در قرآن
- مسئولیت اخلاقی در قرآن
- فضیلت‌ها و رذیلت‌های بنیادی در قرآن
- اصول کلی اخلاق قرآنی در حوزه‌های چهارگانه اخلاق (اخلاق فردی، اخلاق بندگی، اخلاق اجتماعی و اخلاق زیست‌محیطی)

منابع پیشنهادی:

منابع اصلی:

- دستور الاخلاق فی القرآن؛ محمد عبد الله دراز
- اخلاق در قرآن؛ محمد تقی مصباح یزدی
- مقاله اخلاق در قرآن، کیوین رینهارد، ترجمه مهدی علیزاده، دائرةالمعارف قرآن؛ ویراسته مک اولیف، لیدن ۲۰۰۲
- مبادی اخلاق در قرآن؛ عبدالله جوادی آملی
- مراحل اخلاق در قرآن؛ عبدالله جوادی آملی
- ساختار گزاره‌های اخلاقی در قرآن؛ صدیقه مهدوی کنی
- مفاهیم اخلاقی دینی در قرآن کریم؛ ایزوتسو، ترجمه فریدون بدره ای
- مدخل اخلاق از دایره‌المعارف قرآن کریم؛ ج ۱
- الاخلاق الاسلامیه و اسسها؛ عبدالرحمن حسن جنبکه الميدانی

منابع فرعی:

- اخلاق در قرآن؛ آیت الله جعفر سبحانی

- پیام قرآن: آیت الله مکارم شیرازی
- کتاب شناخت اخلاق اسلامی؛ جمعی از نویسندگان

راه کارهای اجرایی درس:

- توجه به مسائل اصلی درس و تأکید بر تحقیقات کلاسی.
- تأکید بر جنبه های اخلاقی آیات قرآن کریم و اهمیت آن در فرهنگ قرآنی.

اخلاق در حدیث و سیره

کد: ۰۲۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت الگوهای رفتاری و آموزه‌های اخلاقی در کلام و رفتار معصومان (علیهم السلام).

سرفصل دروس:

- کلیات (مفهوم، ضرورت، اهداف، منابع و تاریخچه)

- نمونه‌های عینی اخلاقی در حدیث و سیره:

- اخلاق بندگی

- اخلاق فردی

- اخلاق خانوادگی

- اخلاق اجتماعی

- اخلاق زیست محیطی

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- چهل حدیث؛ امام خمینی (ره)

- جنود عقل و جهل؛ امام خمینی (ره)

- کتاب‌شناخت اخلاق اسلامی؛ جمعی از نویسندگان

- موسوعه نضرة النعمیم فی مکارم اخلاق الرسول الکریم؛ لجنة المولقین

- اخلاق پژوهی حدیثی؛ عباس پسندیده

- استنباط حکم اخلاقی از رفتار معصومین و چالش‌های پیش‌رو؛ محمد عالم‌زاده نوری

فرعی:

- اصول کافی؛ ج ۲، شیخ کلینی (ره)

- بحار الانوار، ج (۶۴-۷۶)؛ علامه مجلسی (ره)

- ارشاد القلوب؛ دیلمی (ره)

- سنن النبی؛ علامه طباطبائی (ره)

- مکارم الاخلاق؛ طبرسی (ره)

- المحاسن؛ احمد بن خالد برقی (ره)

- الوافی ج (۲)؛ فیض کاشانی (ره)

- اربعین؛ شیخ بهائی (ره)

- مشکاه الانوار؛ طبرسی (ره)
- اخلاق ایمانی؛ محمد نصر اصفهانی
- الاخلاق الاسلامیه و اسسها؛ عبدالرحمن حسن حبیبکه المیدانی

راه کارهای اجرایی درس:

- توجه به مسائل اصلی درس و تأکید بر تحقیقات کلاسی.
- تأکید بر معرفی الگوهای اصیل اسلامی به منظور تسهیل در تحقق اهداف اخلاق اسلامی.

فلسفه اخلاق در اسلام

کد: ۰۲۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ۰۲۰ (فلسفه اخلاق در غرب با تأکید بر اخلاق هنجاری)

هدف: آشنایی با مبانی اخلاق اسلامی شامل مباحث معناشناسی، هستی‌شناسی و نظریه هنجاری اخلاق در اسلام.

سر فصل دروس:

- کلیات (تعریف، ضرورت و تاریخچه)

- فلسفه اخلاق در اسلام (پیشینه بحث در میان اندیشمندان مسلمان)

- مسائل فلسفه اخلاق اسلامی

- فرااخلاق اسلامی (معنا شناسی، هستی شناسی و معرفت‌شناسی گزاره‌های اخلاقی)

- آرای اندیشمندان مسلمان در نظریه اخلاقی (اخلاق هنجاری)

- سرشت فضیلت اخلاقی و اهم فضایل اخلاقی در اسلام

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- Islamic rationalism, G. Hourany, ۱۹۷۳

- بررسی و نقد مکاتب اخلاقی؛ محمد تقی مصباح یزدی

- کاوش‌های عقل عملی؛ مهدی حائری یزدی

- دستور الاخلاق فی القرآن؛ محمد عبد الله دراز

- خوب، الزام و امر الهی؛ مروارید و همتی مقدم

- المذاهب الاخلاقیه فی الاسلام؛ دکتر عبدالجی محمد قابیل

- مبانی اخلاق در قرآن؛ عبد الله جوادی آملی

- الفلسفه الاخلاقیه فی الفكر الاسلامی؛ دکتر احمد محمود صبحی

- وظیفه‌گرایی اخلاقی قاضی عبدالجبار معتزلی؛ حسین اترک، فصلنامه پژوهشی پژوهشنامه اخلاق، شماره ۹

- پایه‌های اخلاق، سرشت، نیاز و افعال اختیاری؛ محمدعلی شمالی، مجله معرفت فلسفی، شماره ۱۷

فرعی:

- آرای اخلاقی علامه طباطبایی؛ رضا رضائی

- فلسفه اخلاق؛ محمد جواد معنیه

- الاخلاق الاسلامیه و اسمها؛ عبدالرحمن حسن حینکه المیدانی

- فلسفه اخلاق؛ محمد رضا مدرّسی
- خوب چیست، بد کدام است؛ احمدحسین شریفی
- مقاله اخلاق در قرآن، کیوین رینهارد، ترجمه مهدی علیزاده، دائره المعارف قرآن؛ ویراسته مک اولیف، لیدن ۲۰۰۲
- فلسفه اخلاق؛ شهید مطهری
- فلسفه اخلاق؛ حسن معلمی
- فلسفه اخلاق؛ صادق لاریجانی (جزوه درسی تربیت مدرس قم)
- اخلاق و مذهب؛ محمدتقی جعفری
- ساختار گزاره‌های اخلاقی در قرآن؛ دکتر صدیقه مهدوی کنی

راه کارهای اجرایی درس:

- توجه به مسائل اصلی درس و تأکید بر تحقیقات کلاسی.
- تأکید بر تبیین اصول و مسائل اصلی نظام فلسفه اخلاق اسلامی.

تصمیم‌گیری اخلاقی (با تأکید بر تعارض اخلاقی)

کد: ۰۲۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ۰۳۰ (فلسفه اخلاق در غرب با تأکید بر اخلاق هنجاری)

هدف: احاطه علمی بر روند تصمیم‌سازی و حل موانع رسیدن به تصمیم صحیح اخلاقی در عرصه‌های کاربردی، از طریق مهارت‌یابی در حل معضلات و تعارضات اخلاقی. این مهم نهادینه‌سازی ارزش‌های اخلاقی را از طریق آموزش غیر مستقیم آنها میسر می‌کند که امروزه مؤثرترین شیوه نزد اندیشمندان اخلاقی به شمار می‌رود.

سر فصل دروس:

- مفاهیم و کلیات (تعریف تصمیم اخلاقی، تعارض اخلاقی، مشکل اخلاقی، مسئله اخلاقی، و بیان تاریخچه، ضرورت و جایگاه بحث)
- ویژگی‌ها و شاخصه‌های تصمیم اخلاقی
- موانع تصمیم اخلاقی (تعارض، مشکل، مسئله)
- تعارض اخلاقی
 - تمایز تعارضات واقعی و تعارضات بدوی
 - امکان وقوع تعارض اخلاقی واقعی
 - معیارهای تشخیص تعارضات اخلاقی
 - گونه‌شناسی تعارض اخلاقی
 - منشأ شناسی تعارض اخلاقی
 - گونه‌های مواجهه با تعارض اخلاقی
- تصمیم‌گیری در تعارضات بدوی
 - امکان یا عدم امکان حل تعارض‌های اخلاقی
 - تمییز مشکل از مسئله اخلاقی و آشنایی با روند تبدیل مشکل به مسئله
 - تکنیک‌های حل مسئله اخلاقی
 - ضرورت سنجی مهارت اخلاقی و مقایسه آن با مهارت‌های فنی، حرفه‌ای، و علمی
 - آشنایی با رویکردهای مختلف (اخلاق موضعی، نظریه‌گریزی، اصل مجوری، فضیلت‌گرایی، موازنه متفکرانه) در مواجهه و حل مسائل اخلاق کاربردی

- ضرورت بازنگری در روش پژوهش در اخلاق کاربردی برای رسیدن به نظریه پردازی و مدل سازی صحیح بومی در روند تصمیم سازی اخلاقی
- نقد و بررسی پارادایم های رایج و تبیین پارادایم مقبول در نظریه پردازی برای حل مسائل اخلاقی
- شیوه شناسی استفاده از منابع دینی و فرهنگ بومی در روند حل مسئله اخلاقی

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- اخلاق حرفه ای؛ احد فرامرز قراملکی
- تعارض اخلاقی و دانش اصول فقه؛ حسن بوسلیکی.
- ساختار نظریه های علمی در علوم طبیعی و علوم انسانی؛ هادی صمدی
- پارادایم شناسی علوم انسانی؛ برایان فی، ترجمه مرتضی مردیها
- پارادایم اجتهادی دانش دینی؛ مهدی علی پور و سید حمید رضا حسینی
- ۱۰۱ تکنیک حل خلاق مسئله (راهنمای اندیشه های نو برای کسب و کار)؛ جیمز هیگینز، ترجمه محمود احمد پور داریانی
- آموزش مهارت‌ها تفکر خلاق (تصمیم گیری و استراتژی های حل مسئله)؛ جان ادر، ترجمه ابوذر کرمی
- The encyclopedia of ethics (Law rence C. Becker), moral dilemma
- stanford encyclopedia of philosophy (moral dilemma – principle of double effect – moral pluralism)
- practical guil: moral dilemmas, emotions and social norms (Patricias. Greenspan)
- moral dilemmas (Philippa Foot)
- moral dilemmas and theory (H. E. Masson)
- routledge encyclopedia of philosophy.

فرعی:

- فلسفه اخلاق، اتکینسون (ذیل عنوان تعارض اخلاقی).
- اخلاق کاربردی (چالش‌ها و کاوش‌های نوین در اخلاق عملی)؛ جمعی از نویسندگان
- مبانی پارادایمی روش های تحقیق کمی و کیفی در علوم انسانی؛ محمد تقی ایمان
- تفکر خلاق و حل خلاقانه مسئله؛ خیریه بیگم حائری و لیلی محمد حسین
- The encyclopedia of Philosophy and Ethics,
- A Companion to Bioethics, Helga Kuhse and Peter Singer

راه کارهای اجرایی درس:

- توجه به مسائل اصلی درس و تأکید بر تحقیقات کلاسی.

اخلاق کاربردی ۱ (اخلاق در حوزه مسائل بهداشت و

سلامت انسان و محیط)

کد: ۰۲۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ۰۱۷ (کلیات اخلاق کاربردی) و ۰۲۰ (فلسفه اخلاق در غرب با تأکید بر اخلاق
هتجاری)

هدف: شناخت مسائل، چالش‌ها و راه‌حل‌های اخلاقی ارائه شده در حوزه‌های بهداشت، سلامت و محیط
زیست با تأکید بر دیدگاه اسلام.

سرفصل دروس:

- اخلاق زیستی

- موضوعات مربوط به ابتدای زندگی:
 - سقط جنین و مسائل اخلاقی حل‌ناشده و نوپدید
 - حاملگی خارج از رحم
 - مادری نیابتی یا رحم اجاره‌ای
 - شبیه‌سازی انسان و حیوان و تکنولوژی‌های تکثیر
 - موضوعات مربوط به دست‌ورزی و تغییر در حیات آدمی
 - مهندسی ژنتیک
 - به‌سازی نژادی و وراثتی (eugenics)
 - موضوعات مربوط به پایان زندگی:
 - معانی مرگ و زندگی
 - مرگ مغزی و انواع مسائل اخلاقی
 - قتل ترحمی و مسائل حل‌ناشده و نوپدید
- اخلاق زیست فناوری: مشکلات اخلاقی مربوط به استفاده از فناوری‌های جدید در سلامت انسان
و محیط

- منشورهای حرفه‌ای در حوزه پزشکی و پیراپزشکی

- اخلاق محیط زیست

- کلیات (تعریف، قلمرو و مسائل)
- رویکردهای اخلاقی به مسائل محیط زیست
- حقوق اخلاقی حیوانات، گیاهان و محیط
- ریشه‌یابی بحران محیط زیست

- ریشه‌یابی دینی بحران محیط زیست
- ریشه‌یابی فرهنگی بحران محیط زیست

- پاسخ‌های ادیان به مسائل اخلاق در موضوعات بهداشت و سلامت انسان و محیط

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- اخلاق زیست محیطی؛ لوی پویمان، ترجمه ثلاثی و دیگران
- معضلات اخلاقی در حرفه پزشکی، الستیر کمپل (و دیگران)، ترجمه حسن میاننداری
- اسلام و محیط زیست؛ آیت الله جوادی آملی
- موازین اخلاقی در پژوهش‌های علوم پزشکی؛ یدالله فرهادی (و دیگران)
- مجموعه کدهای اخلاقی پزشکی؛ محمود عباسی
- Bioethics: An Anthology. Edited by: Helga Kuhse and peter singer, Blackwell publishing, ۲۰۰۶.
- OJHE; Online Journal of Health Ethics www.ojhe.org
- BMC. Medical Ethics www.bioedcentral.com
- A Companion to Genethics, Edited by Justine Burley and John Harris, Blackwell, ۲۰۰۴
- Principles Of Biomedical Ethics, Tom L. Beauchamp & James F. Childress, Oxford university press, sixth edition , ۲۰۰۲

فرعی:

- Encyclopedia of Applied Ethics, Chadwick Ruth, Academic Press, ۱۹۹۸
- Applied Ethics: Critical concept In Philosophy, Chadwick Ruth & Schroeder Doris London & New York, ۲۰۰۲
- شبیه‌سازی انسانی از دیدگاه آئین کاتولیک و اسلام؛ سید حسن اسلامی
- اخلاق کاربردی (چالش‌ها و کاوش‌های نوین در اخلاق عملی)؛ جمعی از نویسندگان
- مجموعه مقالات اخلاق پزشکی؛ جمعی از نویسندگان، مرکز مطالعات و تحقیقات اخلاق پزشکی
- اخلاق محیط زیست؛ جان بینسون، ترجمه عبدالحسین وهابزاده
- اخلاق بالینی؛ سید عباس سادات حسینی و حمیده آریین نیا
- اخلاق حرفه‌ای در داروسازی؛ رحیم بحری نجفی، فاطمه دباغ
- اخلاق در پرستاری؛ ترجمه و گردآوری فاطمه هاشمی (و دیگران)
- پزشکی و ملاحظات اخلاق ج ۱ و ۲؛ باقر لاریجانی
- مقدمه‌ای بر اخلاق زیستی؛ جمعی از نویسندگان (حسن رهنما و دیگران)
- مجموعه اسناد و اعلامیه‌های بین‌المللی فرهنگی و اخلاق زیستی؛ جمعی از نویسندگان (محمود عباسی و دیگران)

- مبانی فلسفی اخلاق زیستی؛ سید مصطفی محقق داماد (مقدمه نویسنده) و علی پور محمدی
- طبیب و بایسته‌های اخلاقی (تذکره اللیب فی ما یتعلق بالطب و الطیب)؛ میر هاشم محدث، احمد اسکندر پوری
- سلول‌های بنیادی؛ اخلاق و حقوق؛ جمعی از نویسندگان (محمد راسخ و دیگران)
- ژنتیک؛ حقوق، اخلاق، روان‌شناسی (مجموعه مقالات)؛ جمعی از نویسندگان (کیارش آرامش و دیگران)

راه‌کارهای اجرایی درس:

- توجه به مسائل اصلی درس با استفاده از مثال‌ها و نمونه‌های بومی و تأکید بر تحقیقات کلاسی.
- تأکید بر استفاده از نمونه‌های عینی در چارهنسازي تزاخم وظایف اخلاقی با توجه به مسائل دینی.

اخلاق کاربردی ۲ (اخلاق در حوزه مسائل فرهنگی)

کد: ۰۲۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ۰۱۷ (کلیات اخلاق کاربردی) و ۰۳۰ (فلسفه اخلاق در غرب با تأکید بر اخلاق
هنجاری)

هدف: شناخت مسائل، چالش‌ها و راه‌حل‌های اخلاقی ارائه شده در موضوعات فرهنگی (آموزش و پرورش،
معاشرت و اخلاق جنسی) با تأکید بر دیدگاه اسلام.
سرفصل دروس:

- کلیات (تعریف، تاریخچه، قلمرو و اهمیت مسائل)
- اخلاق در آموزش و پرورش: اهداف، اصول و موضوعات اخلاقی در آموزش و پرورش (معلم،
دانش‌آموز و فضای آموزشی)
- اخلاق معاشرت
 - کلیات: (تعریف، تاریخچه، قلمرو، اهمیت مسائل)
 - ضرورت و انواع رابطه با دیگران
 - حقوق دیگران در اسلام
 - چالش‌های اخلاقی
 - رابطه والدین و فرزندی
 - رابطه همسایگی و خویشاوندی
 - رابطه دوستی
- اخلاق جنسی
 - کلیات: (تعریف، تاریخچه، قلمرو، اهمیت مسائل)
 - غریزه جنسی و نگاه معتدل اسلام به ماهیت و کارکرد آن
 - اصول اولیه اخلاقی حاکم بر امور جنسی
 - هنجارهای جنسی جوامع و تابوها (با تأکید بر دیدگاه انتقادی نسبت به نظریه‌های فروید و
راسل)
 - انحرافات جنسی و زمینه‌های آن (پورنوگرافی، دوست‌یابی‌ها و عشق‌های اینترنتی، ازدواج‌های
خیابانی)
- پاسخ‌های ادیان به مسائل اخلاق فرهنگی

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- اخلاق معاشرت؛ جواد محدثی
- اخلاق کاربردی (چالش‌ها و کاوش‌های توین در اخلاق عمومی)؛ جمعی از نویسندگان
- اخلاق جنسی در اسلام؛ شهید مطهری
- اخلاق در آموزش عالی؛ جمعی از نویسندگان
- در آمدی بر نظام اخلاق جنسی در اسلام؛ غلامرضا متقی فر
- The oxford Handbook of practical Ethics, Hugh LaFollette, oxford, ۲۰۰۶.

فرعی:

- اخلاق مشاوره و روان‌شناسی (مبانی و اصول)؛ سیمین حسینیان
- اصول اخلاقی و ارزش‌های فرهنگی در مشاوره؛ شکوه نوابی نژاد
- خیر و اخلاق خبرنگاری؛ سید محمد مکتبی
- آئین اخلاقی دانشجویمان؛ محمدرضا رضوان طلب
- یک جهان؛ اخلاق جهانی شدن؛ پیتر سینگر، محمد آزاده
- معیارهای اخلاق رسانه‌ای در رادیو؛ محمد مهدی لیبی
- مسائل اخلاقی و اجتماعی در فناوری اطلاعات؛ لیلا ملکان
- مباحث اخلاقی در مشاوره و روان‌درمانی؛ خدابخش احمدی و فریبا آقاجانی پورحسینی
- گردشگری جهانی، گردشگری و طبیعت گردی پایدار؛ ضوابط اخلاقی، اساسنامه، خط مشی‌ها و قطعنامه‌ها، بر ابهاس چندراسینه؛ محمد جمال قلی پور
- فناوری، فرهنگ و اخلاق، علی پایا و مهسا صدیق
- سبقت در اخلاق، آزاد؛ پژوهش در معرفی کاربردهای اخلاق در رفع مشکلات رانندگی؛ محمد قربانی مقدم
- زنان، شهر و اخلاق شهروندی در قرآن؛ سید رضا مصطفوی و مسعود گلچین
- زن، مرد و اخلاق جنسی در گهواره‌های تمدن؛ وینام جیمز دوزانت، علی فتحی لقمان
- Applied Ethics: Critical concept In Philosophy, Chadwick Ruth & Schroeder Doris London & New York, ۲۰۰۲
- Encyclopedia of Applied Ethics, Chadwick Ruth, Academic Press, ۱۹۹۸
- Ethical leadership and Decision Making in Education, Joan Poliner sharpiro, Routledge, ۲۰۱۱

راه‌کارهای اجرایی درس:

- توجه به مسائل اصلی درس با استفاده از مثال‌ها و نمونه‌های بومی و تأکید بر تحقیقات کلاسی.
- تأکید بر استفاده از نمونه‌های عینی در چاره‌سازی تراجم وظایف اخلاقی با توجه به مسائل دینی.

اخلاق کاربردی ۳ (اخلاق در حوزه مسائل اقتصادی)

کد: ۰۲۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ۰۱۷ (کلیات اخلاق کاربردی) و ۰۲۰ (فلسفه اخلاق در غرب با تأکید بر اخلاق
هنجاری)

هدف: شناخت مسائل، چالش‌ها و راه‌حل‌های ارائه‌شده اخلاقی در حوزه‌های اقتصادی از قبیل بازار، مدیریت
و کسب و کار با تأکید بر دیدگاه اسلام.

سر فصل دروس:

- کلیات (مروری بر پژوهش‌های اخلاقی در حوزه اقتصاد)
- اخلاق معیشت: هنجارهای اخلاقی، نصاب و معضلات اخلاقی معیشت
- اخلاق مدیریت:
- اصول، وظایف و هنجارهای اخلاقی در مدیریت، معضلات اخلاقی و راه‌حل‌های آنها
- ضمانت‌های اجرایی اخلاق در مدیریت (منشورهای اخلاقی و راه‌های نهادینه کردن آنها)
- اخلاق کار و کسب:
- اخلاق کار و رابطه آن با اخلاق مدیریت، مسائل و معضلات، ابعاد اخلاقی کار و کسب و راه-
کارهای تحقق آنها.
- اخلاق بازار: مسائل اخلاقی بورس، بازار جهانی، بازاریابی و معاملات جدید
- پاسخ‌های ادیان به مسائل اخلاق اقتصادی

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- اخلاق سازمانی؛ احد فرامرز قراملکی
- اخلاق کاربردی (چالش‌ها و کاوش‌های نوین در اخلاق عملی)؛ جمعی از نویسندگان
- در آمدی بر اخلاق حرفه‌ای؛ احد فرامرز قراملکی
- شرایط اخلاقی رشد اقتصادی؛ دانیل روزینس و... ترجمه احمد تدین و شهین احمدی
- اخلاق و اقتصاد؛ آلن هملین، ترجمه افشین خاکباز و دیگران
- Business Ethics: Concepts and cases, Manuel G. Velasquez, Pearson Education, ۲۰۱۱.

فرعی:

- نه برای لقمه‌ای نان: آداب بازرگانی و اخلاق مدیریت؛ کونوسوکی، ماتسوشیتا، محمد علی طوسی
- موانع رشد اخلاق حرفه‌ای در سازمان‌ها؛ احد فرامرز قراملکی و رستم فلاح

- سازمان‌های اخلاقی در کسب و کار: احد فرامرز قراملکی
- مدیران و اخلاق اسلامی؛ محمد علی حسین زاده
- مدیریت اخلاقی در خدمات دولتی؛ آلن لاوتن، محمد رضا ربیعی مندجین و حسن گیوریان
- مدیریت و اخلاق سازمانی؛ حسن گیوریان (و دیگران)
- شرایط اخلاقی رشد اقتصادی؛ دانیل روزیدس، شهین احمدی و احمد تدین
- اخلاق در مدیریت؛ لاروتون هازمر، داود ایزدی و سید محمد اعرابی
- اخلاق حرفه‌ای در مدیریت؛ جان ماکسول، شمس آفاق یاوری
- Encyclopedia of Applied Ethics, Chadwick Ruth, Academic Press, ۱۹۹۸.
- Business Ethics: Ethical Decision Making and Cases, o.c. Ferrel (and others), South-western cengage learning, ۲۰۱۱.
- Business Ethics: A Textbook with cases, William H. Shaw, Wadsworth, Cengage learning, ۲۰۱۱.
- The Ethics of Management, Larue Tone Hosmer, Irwin professional pub ۲۰۰۷.
- Moral leadership in Business, Larue Tone Hosmer, Irwin professional pub ۱۹۹۳.

راه‌کارهای اجرایی درس:

- توجه به مسائل اصلی درس، با استفاده از مثال‌ها و نمونه‌های بومی و تأکید بر تحقیقات کلاسی.
- تأکید بر استفاده از نمونه‌های عینی در چاره‌سازی تراجم وظایف اخلاقی با توجه به مسائل دینی.

زبان انگلیسی تخصصی

کد:	۰۲۸
تعداد واحد:	۴ واحد
نوع واحد:	نظری
پیش نیاز:	۰۱۶ (زبان انگلیسی عمومی)
هدف:	

- آشنایی با متون تخصصی در حوزه اخلاق کاربردی (بهداشت و سلامت، محیط زیست، فرهنگ، اقتصاد و ...)
- بهبود توانایی در مهارت درک متون تخصصی در حوزه اخلاق کاربردی.
- بهبود درک و کاربرد واژگان تخصصی در شاخه‌های اخلاق کاربردی.

سرفصل دروس

- متون تخصصی اخلاق محیط زیست
- متون تخصصی اخلاق مدیریت و تجارت
- متون تخصصی اخلاق خانواده
- متون تخصصی اخلاق جنسی
- متون تخصصی اخلاق آموزش و پژوهش
- متون تخصصی اخلاق رسانه
- متون تخصصی اخلاق پزشکی
- عناوین اصلی متون برگزیده:

۱. Family and Love and Sexuality
۲. Environmental Ethics
۳. Euthanasia
۴. E abortion
۵. Cloning
۱. Business Ethics
۲. Media Ethics

منابع پیشنهادی:

۱. Applied Ethics: Critical concept In Philosophy, Chadwick Ruth & Schroeder Doris London & New York, ۲۰۰۲
۲. Encyclopedia of Applied Ethics, Chadwick Ruth, Academic Press, ۱۹۹۸
۳. The oxford Handbook of practical Ethics, Hugh Lafollette, oxford University press, ۲۰۰۵.
۴. A Companion to Applied Ethics, R.G. Frey and Christopher Heath Wellman, Blackwell publishing, ۲۰۰۳.

o. Philosophy and Ethics; Selections from The Encyclopedia of philosophy and supplement, Donald M. Borchert (ed.), Macmilan library Reference, ۱۹۹۹.

راه کارهای اجرایی درس:

- از آنجا که هدف این درس تسلط بر متن خوانی و درک مطلب از متون تخصصی اخلاق است، روش دانش پژوه محوری در تدریس و تحقیقات کلاسی با معرفی متون برگزیده، مهم، متنوع و کوتاه مورد تأکید است.

دروس اختیاری

اخلاق کاربردی ۴ (اخلاق در حوزه مسائل سیاسی)

کد: ۰۲۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ۰۱۷ (کلیات اخلاق کاربردی) و ۰۲۰ (فلسفه اخلاق در غرب با تأکید بر اخلاق
هنجاری)

هدف: شناخت مسائل، چالش‌ها و راه‌حل‌های اخلاقی ارائه شده در عرصه مسائل سیاسی با تأکید بر دیدگاه
اسلام.

سر فصل دروس:

- کلیات (موضوع، گستره، ضرورت، اهداف، منابع و تاریخچه)

- اخلاق حاکمیت

- اخلاق کارگزاری در نظام سیاسی اسلام

- اخلاق در تضدی‌گری ریاست قوا و وزارت‌ها

- اخلاق نمایندگی

- اخلاق قضا

- اخلاق تحزب

- اخلاق انتخابات

- اخلاق شهروندی

- حقوق اخلاقی شهروندان (عدالت اجتماعی، آزادی‌های مدنی و سیاست‌های کیفری و...)

- حفظ حریم خصوصی

- اصول اخلاقی مشارکت سیاسی

- اصول اخلاقی رقابت سیاسی

- اخلاق در روابط بین‌الملل

- اخلاق روابط بین‌الملل

- اخلاق بین‌الملل اسلام

- استقلال سیاسی

- اخلاق جنگ و صلح

- اخلاق بلزداندگی هسته‌ای

- تروریسم

- گرسنگی جهانی و عدالت جهانی

- پاسخ‌های ادیان به مسائل اخلاق سیاسی

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- The Oxford Hadbook Of Proctical Ethics, Lafollete, ۲۰۰۵
- Encyclopedia of Applied Ethics, Chadwick Ruth, Academic Press, ۱۹۹۸
- اخلاق و روابط بین‌الملل؛ مهدی ذاکریان
- اخلاق کارگزاران در حکومت اسلامی؛ عبدالله جوادی آملی
- اخلاق کاربردی (چالش‌ها و کاوش‌های نوین در اخلاق عملی)؛ جمعی از نویسندگان
- حکمت اصول سیاسی اسلام؛ علامه محمدتقی جعفری
- الاحکام السلطانیه؛ ابولحسن ماوردی
- میزان‌الملوک و الطوائف؛ سید جعفر دارابی کشفی
- منشور اخلاقی انتخابات؛ مرکز اخلاق و تربیت پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی به سفارش وزارت کشور

- التاج فی اخلاق الملوک؛ عمرو بن بحر الجاحظ
- الشهب اللامعه فی السیاسه النافعه؛ مالقی فاسی
- اخلاق مسئولان؛ علی اکبر ذاکری
- اخلاق سیاسی؛ حسن ابراهیم‌زاده
- امام، اخلاق و سیاست؛ سیدحسن اسلامی
- اخلاق و روابط بین‌الملل؛ گوردون گراهام، ویلی بلک ول
- سلوک دادرسی در فرهنگ و تمدن اسلامی؛ اخلاق حرفه‌ای قضا؛ محمد ادبی‌مهر
- روضه الانوار عباسی (در اخلاق و شیوه‌کشورداری)؛ اسماعیل چنگیزی اردهایی (و دیگران)
- رهبری، اصول اخلاقی و امور پلیس؛ چالش‌های اخلاقی پیش روی پلیس در قرن بیست و یکم؛ ادوین میس و ... حسین شاکری (و دیگران)

فرعی:

- وکیل دادگستری و اخلاق حرفه‌ای؛ بهمن کشاورز
- هفت کشور و سفرهای ابن تراب (متنی پیشینه در اخلاق و سیاست، بر گرده داستان)؛ ایرج افشار
- نیروی انتظامی و صیانت اخلاقی؛ سید رضا شاکری
- مناسبات اخلاقی و سیاست در اندیشه اسلامی؛ نجمه کیخا
- ما و ما؛ گذری بر حقوق و اخلاق شهروندی؛ لیلا حیدری (و دیگران). زیر نظر علی باقری‌فر
- Applied Ethics: Critical concept In Philosophy, Chadwick Ruth & Schroeder Doris London & New York, ۲۰۰۲
- Encyclopedia of Applied Ethics, Chadwick Ruth, Academic Press, ۱۹۹۸

راه کارهای اجرایی درس:

- توجه به مسائل اصلی درس، با استفاده از مثال ها و نمونه های بومی و تأکید بر تحقیقات کلاسی.
- تأکید بر استفاده از نمونه های عینی در چارمسازی تراجم وظایف اخلاقی با توجه به مسائل دینی.
- مباحث بخش دوم و سوم از اولویت ارائه برخوردار است. مدرس محترم می تواند بر حسب توانمندی و آمادگی های مربی و متربی به برخی از سرفصل های بخش اول بپردازد.

فقه الاخلاق

کد: ۰۳۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت شیوه استنباطی در اخلاق اسلامی و اهم منابع و مباحث آن و کسب مهارت‌های اولیه تطبیق روش‌های اجتهادی در آموزه‌های اخلاقی در منابع اسلامی

سر فصل دروس:

- کلیات (تعریف فقه‌الاخلاق و تفاوت آن با فقه‌التربیه، ضرورت‌ها و اهداف فقه‌الاخلاق و تاریخچه فقه‌الاخلاق)

- مناسبات فقه و اخلاق (شباهت‌ها و تفاوت‌ها)

- منابع فقه‌الاخلاق

- شیوه استنباط حکم اخلاق از منابع لفظی (قرآن و حدیث)

- شیوه استنباط حکم اخلاقی از سیره و رفتار معصومین

- بررسی دو عنوان از مهم‌ترین آموزه‌های اخلاقی به شیوه استنباطی مانند:

- تقوا، زهد و حب دنیا، توکل، اخلاص و ریا، دروغ و غیبت

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- استنباط حکم اخلاقی از متون دینی و چالش‌های پیشرو؛ محمد عالم‌زاده نوری

- استنباط حکم اخلاقی از رفتار معصومین و چالش‌های پیشرو؛ محمد عالم‌زاده نوری

- مناسبات فقه و اخلاق؛ به کوشش محمد هدایتی

- میانه‌روی در سیره عبادی معصومین؛ کاظم دلیری

- تسامح در ادله سنن و نقد کاربست آن در اخلاق؛ محمدتقی اسلامی

- فقه‌الاخلاق؛ سید محمدصادق الصدر

فرعی:

- فقه و اخلاق؛ گفتاری در علم‌شناسی تطبیقی؛ مهدی احمدیور

- مقاله فقه‌الاخلاق؛ حمیدرضا مظاهری سیف

- درآمدی بر فقه‌الاخلاق؛ اسیر غنوی

راه کارهای اجرایی درس:

- توجه به مسائل اصلی درس و تأکید بر تحقیقات کلاسی.

آشنایی با عرفان اسلامی

کد: ۰۳۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف کلی: شناخت مبانی، منابع، اهداف، اصول و آموزه‌های عرفان اسلامی
سرفصل دروس:

- کلیات (تعریف، ضرورت، پیشینه و تاریخچه)
- شناخت عارف و تمایز آن از عابد و زاهد در بیان بوعلی و دیگران
- عرفان نظری و عملی و تفاوت آن دو
- خاستگاه تاریخی عرفان اسلامی
- شهود از منظر قرآن و سنت، مقایسه سنجه‌های شهود در عرفان اسلامی با عرفان‌های انحرافی
- سلوک از منظر قرآن و سنت
- ویژگی‌های عرفان اسلامی
- منابع عرفان اسلامی (وحی، شهود و عقل)
- «شریعت و طریقت و حقیقت» در عرفان اسلامی و مقایسه آن با عرفان‌های انحرافی
- عبادت عارفانه و اسرار عبادت در نگاه معصومان (علیهم‌السلام)
- مقامات و منازل در سلوک عارفان
- نقش تزکیه و تهذیب نفس در سلوک عرفانی
- جایگاه ریاضت و زهد در عرفان اسلامی و عرفان‌های انحرافی
- محبت و عشق صادق در عرفان

منابع پیشنهادی:

اصلی:

- اسرار عبادات؛ عبدالله جوادی آملی
- آشنایی با علوم اسلامی (ج ۲)؛ مرتضی مطهری
- ادب فنای مقربان (شرح زیارت جامعه کبیره)؛ عبدالله جوادی آملی
- حقیقت عرفان در روایات و قرآن؛ محمد اسدی گرمارودی
- مبانی و اصول عرفان نظری؛ یدالله یزدان‌پناه به اهتمام عطاء انزلی
- آشنایی با مجموعه عرفان اسلامی؛ علی امینی‌نژاد

- عرفان عملی؛ یحییٰ یشری

فرعی:

- اسرار الشریعہ و انوار الحقیقہ و اطوار الطریقہ؛ سید حیدر املی

- رسالہ الولایہ؛ سید محمد حسین طباطبائی

- شہود و شناخت (شرح صحیفہ سجادیہ)؛ حسن ممدوحی

- الاشارات و التنبیہات (نمط ۹ و ۱۰)؛ بوعلی سینا

- منازل السائرین؛ خواجہ عبداللہ انصاری

- شرح منازل السائرین؛ ملا عبدالرزاق کاشانی

راہ کارهای اجرایی درس:

- توجه به مسائل اصلی درس و تاکید بر تحقیقات کلاسی

